

Петро Борківський
студент гр. ФФАМ-21,
Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль
Науковий керівник: к.е.н., доцент Володимир Валігура

ПРОБЛЕМАТИКА ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ОСНОВНІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ ОПОДАТКУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ПІДПРИЄМСТВ

Сьогодні транспортна галузь займає важливе місце в економіці України та має значну питому вагу у створенні валового внутрішнього продукту. Розвиток транспортної галузі та створення умов для збільшення її ефективності здійснює мультиплікативний вплив на всю економіку. Тому удосконалення оподаткування транспортних підприємств має призвести до підвищення ефективності функціонування всіх галузей.

Державне регулювання і управління в транспортній сфері здійснюється шляхом реалізації окремих типів політики: транспортної, тарифної, амортизаційної, податкової, фінансово-кредитної, майнової, інвестиційної, кадрової. Домінуючий вплив належить податковій політиці. Шляхом реформування і удосконалення політики у сфері оподаткування можливо досягти значних позитивних змін не тільки в транспортній галузі, але й в економіці України в цілому.

З урахуванням наявних проблем перед автотранспортними підприємствами постають такі завдання: оновлення рухомого складу, зниження рівня цін, зростання кількості та якості послуг, оновлення інформаційних баз, пошук нових джерел фінансування, забезпечення регулярності перевезень та стабільної діяльності, підвищення конкурентоспроможності тощо.

Для розв'язання цих завдань підприємствам необхідно вивільнити додаткові фінансові ресурси. Вивільнення фінансових ресурсів надасть можливість розширення виробництва і оновлення основних засобів, збільшення рентабельності, підвищення продуктивності праці, забезпечення зростання інвестицій в основний капітал, збільшення прибутку, а врешті решт призведе до зростання доходної частини бюджету.

Однією з необхідних передумов вирішення наявних проблем є чітке формування стратегії транспортних підприємств. Стратегія являє собою цілісну програму дій, яка визначає пріоритетні завдання для досягнення ефективної діяльності підприємства на перспективу. Вона забезпечує вибір пріоритетних цілей та врегульовує механізм їхньої реалізації шляхом оцінки наявних можливостей, ресурсів і резервів для забезпечення максимально ефективного використання потенціалу підприємства.

Стратегія діяльності транспортних підприємств спрямована на досягнення таких цілей: зміцнення фінансового потенціалу, нарощення виробничого потенціалу, підвищення ефективності діяльності та фінансової стійкості. Існування стратегії зумовлює необхідність формування мети та основних шляхів її досягнення, отже, створюється загальний план розвитку транспортних

підприємств. З урахуванням стратегії і плану розвитку здійснюється розробка порядку реформування системи оподаткування транспортних підприємств.

В Україні розроблена Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року [1], яка забезпечує комплексне бачення глобальних пріоритетів транспортної політики, формування ефективного державного управління та визначає напрями розвитку галузі.

Порядок реформування системи оподаткування транспортних підприємств передбачає розробку науково-методичного забезпечення його функціонування і концептуальних засад, що мають ґрунтуватися на поєднанні основних положень концепції реформування податкової системи України та концепції реформування транспортного сектору економіки.

Під науково-методичним забезпеченням порядку реформування системи оподаткування транспортних підприємств розуміється сукупність науково обґрунтованих принципів, орієнтирів та напрямів податкового реформування, формування стратегічних цілей, інструментів та методів досягнення мети, а також систематизація етапів реалізації порядку реформування й аналіз показників ефективності оподаткування.

Концептуальними засадами реформування системи оподаткування транспортних підприємств мають стати [2]:

1. Зниження податкового навантаження шляхом удосконалення методики розрахунку окремих податків, що мають найбільшу питому вагу в доходах підприємств, разом з переглядом їх податкових ставок (податок на прибуток, податок на додану вартість, транспортний податок, відрахування з фонду оплати праці).

2. Підвищення якості та кількості послуг, підвищення рентабельності перевезень, спрямування вивільнених коштів на вирішення найбільш актуальних проблем транспортних підприємств, їхню модернізацію.

3. Вдосконалення діючого законодавства шляхом гармонізації чинних нормативно-правових актів, забезпечення їхньої стабільності та адаптації до законодавства ЄС.

4. Створення сприятливих умов для суб'єктів оподаткування шляхом надання цільових субсидій, дотацій, компенсацій, додаткових пільг, визначення додаткових джерел фінансування.

5. Регулювання бази оподаткування шляхом аналізу чинників, що впливають на неї та забезпечують її розширення.

6. Підвищення доходності перевезень шляхом ефективного управління витратами, удосконалення методики розрахунку собівартості, зменшення частки податків у витратах, удосконалення тарифної політики.

7. Підвищення регулюючого впливу системи оподаткування транспортних підприємств разом з посиленням контролю за нарахуванням і сплатою податків та інших обов'язкових платежів.

8. Підвищення інвестиційної привабливості шляхом зростання фінансової стійкості й ефективного використання інвестицій.

Тому надзвичайно актуальним є питання побудови нової ефективної та

результативної державної політики розвитку транспортної галузі України, яка відповідає існуючим викликам та ризикам сьогодення шляхом удосконалення відповідних механізмів її формування та реалізації.

Список використаних джерел:

1. Національна транспортна стратегія України на період до 2030 року. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/NT3764>.
2. Державна політика розвитку транспортної галузі України. URL: <http://repositsc.nuczu.edu.ua/bitstream/123456789/15498/1/Krykhtina.pdf>.